

Κιβωτός της Ορθοδοξίας /Άρθρα

Μια πρακτική συνηθισμένη στην αρχαιότητα, που τέθηκε σταδιακά στο περιθώριο με την έλευση και την εξάπλωση του Χριστιανισμού

Οι θρησκείες και η στάση τους απέναντι στην καύση των νεκρών

Πέμπτη, 14 Απριλίου 2016, 12:06

ΜΟΙΡΑΣΤΕΙΤΕ

FACEBOOK

TWITTER

Του Χρήστου Γ. Κτενά

Η καύση των νεκρών στη χώρα μας έχει πλέον θεσπιστεί (αν και ακόμη δεν υπάρχουν οι σχετικές υποδομές), με δεδομένη όμως την αρνητική θέση της Εκκλησίας, η οποία δηλώνει πως η ταφή αποτελεί χριστιανική παράδοση, είναι μια σαφής απόδειξη πίστης στην ανάσταση των νεκρών, προσφέρει τη διαφύλαξη των αγίων λειψάνων και τιμά την ιερότητα του νεκρού σώματος. Μάλιστα, η μάλλον προβληματική διατύπωση

Είμαστε πάντα δίπλα σας
και από... απόσταση.

dei.gr

11770

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ

αντισυνταγματικότητας.

Η καύση των νεκρών λοιπόν σίγουρα θα μας απασχολήσει και στο μέλλον και σε αυτό το πλαίσιο αξίζει να δούμε πώς άλλες χριστιανικές Εκκλησίες και γενικότερα άλλες θρησκείες έχουν αντιμετωπίσει το ίδιο θέμα.

Η σύγχρονη καύση

Αν στην αρχαιότητα η καύση ήταν μια συνηθισμένη πρακτική, η έλευση και η σταδιακή εξάπλωση του Χριστιανισμού την έθεσε σταδιακά στο περιθώριο. **Μάλιστα, το 789 ο Καρλομάγνος την απαγόρευσε και επίσημα ως αντιχριστιανική, ενώ προβλεπόταν η ποινή του θανάτου για όποιον την τελούσε! Βέβαια, πολλές φορές έκτοτε έγινε καύση νεκρών στον δυτικό κόσμο, αλλά αυτές στη συντριπτική τους πλειονότητα αφορούσαν ειδικές συνθήκες, όπως όταν έπρεπε να αποτεφρωθούν τεράστιοι αριθμοί νεκρών μετά από μάχες ή σε επιδημίες πανώλης και άλλων μολυσματικών ασθενειών.**

Τη σύγχρονη εκδοχή της καύσης νεκρών την ξανασυναντήσαμε στη Δύση -τουλάχιστον οργανωμένα- σχεδόν μία χιλιετία αργότερα από τον Καρλομάγνο, όταν προτάθηκε σε ένα διεθνές συνέδριο Ιατρικής στη Φλωρεντία, το 1869, από δύο Ιταλούς καθηγητές, «στο όνομα της δημόσιας υγείας και του πολιτισμού». Η ιδέα εξαπλώθηκε και στη Βρετανία, όπου ιδρύθηκε λίγο αργότερα η Βρετανική Εταιρεία Καύσης Νεκρών και ξεκίνησαν οι αποτεφρώσεις. Μάλιστα, σε σχετική δικαστική διαμάχη διαπιστώθηκε ότι η καύση δεν ήταν «ενάντια στον νόμο» (ουσιαστικά, διαπιστώθηκε κενό νόμου), οπότε, παρά τις αντιδράσεις της Εκκλησίας και πολλών πιστών, η διαδικασία παρέμεινε και σταδιακά αυξανόταν ο αριθμός των αποτεφρώσεων.

Τελικά, το 1902 το βρετανικό Κοινοβούλιο, με πνεύμα πολιτικού φιλελευθερισμού, πέρασε νόμο που ρύθμιζε τα της καύσης. Για παράδειγμα, προέβλεπε πως δεν μπορούσε να φτιαχτεί κρεματόριο σε νεκροταφείο ή κοντά σε σπίτια χωρίς την άδεια των ιδιοκτητών. Το σημαντικό όμως ήταν πως ο συγκεκριμένος νόμος καθόριζε και τη σχέση της Εκκλησίας (της αγγλικανικής,

Εκκλησία

"Πάσχα" 26 Μαΐου κεκλεισμένων των θυρών

Πατριαρχία

Η Εκκλησία της Ρουμανίας παρεμβαίνει δυναμικά στη μάχη κατά του ιού

Πατριαρχία

Κλειστός ο Πανάγιος Τάφος για πρώτη φορά από το 1349.Κανονικά το Φως

Άγιο Όρος

Φόβος Και Πίστη Μπροστά Στη Δοκιμασία

Εκκλησία

Αιτωλίας Κοσμάς : ετσι θα αντιμετωπίσουμε τον πειρασμό της νόσου

Άρθρα

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΣ ΥΨΩΝΕΙ

πρόθυμος ο ιερέας (από άλλη ενορία), με την άδεια του επισκόπου του και μετά από σχετικό αίτημα, είχε δικαίωμα να κάνει την τελετή.

ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ

[ΔΕΣ ΤΟ ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ](#)

Η θέση των καθολικών

Η Καθολική Εκκλησία αρχικά είχε απαγορεύσει την καύση των νεκρών εκδίδοντας και σχετική διάταξη το 1886, ενώ αρνιόταν κάθε τελετουργία κατά την κηδεία. Η μεγάλη αλλαγή ήρθε αρκετά αργότερα, τη δεκαετία του 1960, όταν επετράπη η καύση «για πρακτικούς λόγους» και εφόσον δεν γινόταν η συγκεκριμένη διαδικασία στο όνομα κάποιας παγανιστικής δοξασίας. Για παράδειγμα, σε διάταγμα του 2001 η καύση των νεκρών χαρακτηρίζεται «τρέχον ζήτημα, που συνδέεται με το πώς αλλάζουν οι περιστάσεις του ανθρώπινου βίου». Ο συμβιβασμός αυτός των καθολικών ήταν αρκετά δύσκολος, καθώς η Αγία Έδρα εξακολουθεί να συνιστά μέχρι σήμερα την ταφή για θεολογικούς λόγους, ενώ ανάλογα με τη χώρα αλλά και τον τοπικό επίσκοπο μπορεί να συναινεί σε εξόδιο ακολουθία είτε προ της καύσης (όταν το σώμα του νεκρού είναι ακέραιο) είτε μετά από αυτήν, με την τεφροδόχο να γίνεται δεκτή στον ιερό ναό.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2016: ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΟ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

[ΟΛΑ ΤΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ](#)

ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ

τέφρας, ως ένδειξη σεβασμού στον νεκρό, και δεν επιτρέπεται ο διασκορπισμός της ή η φύλαξη της τεφροδόχου σε οικιακό χώρο.

Η προτεσταντική αποδοχή

Οι πολλές ομολογίες των προτεσταντών δεν έχουν σαφή θέση υπέρ ή κατά της καύσης των νεκρών και γενικότερα δεν συνδέουν την πρακτική αυτή με την εξόδιο ακολουθία, οπότε ουσιαστικά την έχουν αποδεχθεί. Η συζήτηση όμως γύρω από το θέμα είναι διαρκής. Έτσι, ανάλογα με την ανάγνωση και τη θεολογική σκοπιά, μπορεί κανείς να συναντήσει από αρνητές της καύσης (συνήθως Ευαγγελιστές, που προβάλλουν μια κυριολεκτική ανάγνωση της Βίβλου και στηρίζονται στην ταφή του Ιησού ή σε αναφορές περί ρίψης ειδώλων ή ασεβών στην πυρά) μέχρι την πλήρη αποδοχή της μεθόδου, με το σκεπτικό πως δεν σχετίζεται με την εσωτερική φύση της Χριστιανικής πίστης. Διαφοροποίηση εντοπίζεται στους Μορμόνους, όπου ευθέως συνιστάται η κανονική ταφή, χωρίς όμως να επιβάλλεται.

Το ενδιαφέρον πάντως είναι ότι σε δυτικές χώρες, όπου κυριαρχούν τα προτεσταντικά δόγματα, το ποσοστό των αποτεφρώσεων επί του συνόλου είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι σε εκείνες με καθολικό ή Ορθόδοξο

Pharos International). Πιο βόρεια, σε προτεσταντικές χώρες, έχουμε 77% στη Δανία, 76% στη Σουηδία και 73% στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στις ΗΠΑ, το ποσοστό είναι στο 40%, στην Αυστραλία φθάνει στο 69% και στον Καναδά το 68%. Διαφορές, βέβαια, παρατηρούνται και στο εσωτερικό κάθε χώρας, όπου η αποτέφρωση εμφανίζεται πιο συχνή στα αστικά κέντρα από ό,τι στην επαρχία.

Απόλυτη απαγόρευση στον Ιουδαϊσμό και τον Ισλαμισμό

Απόλυτη απαγόρευση της καύσης συναντάμε στην εβραϊκή θρησκεία, καθώς το ανθρώπινο σώμα θεωρείται «δάνειο» από τον Θεό και πρέπει να «επιστραφεί» σε αυτόν κατά το δυνατόν ακέραιο, «ότι γη ει και εις γην απελεύση», όπως αναφέρεται και στη «Γένεση» (3:19). Παρ' όλα αυτά, αρκετοί Εβραίοι επιλέγουν πλέον να αποτεφρωθούν (π.χ. στις ΗΠΑ), κάτι το οποίο έχει κατά καιρούς προκαλέσει εντάσεις και διαφωνίες, με τους (πιο συντηρητικούς) Ορθόδοξους ραβίνους να συνιστούν στην οικογένεια του εκλιπόντος να μην ακολουθούν την επιθυμία του για καύση.

Όπως αναφέρει σε παλαιότερο ρεπορτάζ της η ισραηλινή εφημερίδα «Haaretz», οι πιο συνηθισμένοι λόγοι που ωθούν στην αποτέφρωση είναι είτε οικονομικοί είτε πολιτισμικοί, λόγω επιρροών από το κοινωνικό περιβάλλον.

Αντίστοιχη απαγόρευση της καύσης υπάρχει και στο Ισλάμ, όπου η κορανική επιταγή περί απόδοσης τιμών «στα παιδιά του Αδάμ» οδηγεί στην εναπόθεση του νεκρού στη γη με κάθε σεβασμό και σύμφωνα με την ισλαμική παράδοση και τα ταφικά έθιμα. Και εδώ συναντάμε κληρικούς του Ισλάμ να λένε στους συγγενείς να αγνοούν τυχόν επιθυμία περί αποτέφρωσης, καθώς είναι αντίθετη με τη σαρία.

Η αποτέφρωση ως απελευθέρωση στον ινδουισμό

Από τις μεγάλες θρησκείες, ο ινδουισμός ξεχωρίζει αναφορικά με την αποτέφρωση, καθώς την προτείνει θεωρώντας πως έτσι ενθαρρύνεται η ψυχή να αποχωρήσει από το σώμα. Για τους ινδουιστές, ο θάνατος αφορά μόνο τη σάρκα, οπότε το νεκρό σώμα δεν αποκτά κάποια ιδιαίτερη σημασία, ενώ ανάλογα αποθαρρύνεται και το μακροχρόνιο πένθος. Εξαιρεση γίνεται για όσους χαρακτηρίζονται άγιοι, καθώς θεωρείται ότι έχουν ήδη καταφέρει έναν μερικό αποχωρισμό της ψυχής από το σώμα, ενώ ταφή μπορεί να γίνει και για παιδιά, στα οποία η ψυχή δεν είχε αρκετό χρόνο να «συνδεθεί» με το σώμα.

Επίσης, ο σιχισμός και ο βουδισμός προτιμούν την καύση των νεκρών, επηρεασμένοι από την ινδουιστική παράδοση και τις αντίστοιχες αντιλήψεις της, περί ενός επαναλαμβανόμενου κύκλου ζωής και θανάτου, που μέσω της κάθαρσης θα οδηγήσει στην ένωση με το υπέρτατο ον ή στη νιρβάνα. Βέβαια, η ταφή δεν απαγορεύεται και μπορεί να γίνει ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και δυνατότητες.

Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στην Ιαπωνία, τη χώρα με το μεγαλύτερο ποσοστό αποτέφρωσης νεκρών στον κόσμο, που ξεπερνά το 99%! Η απόλυτη επικράτηση της μεθόδου οφειλόταν αρχικά στη βουδιστική παράδοση, αλλά στη συνέχεια ενισχύθηκε από το πρακτικό ζήτημα της έλλειψης χώρου για νεκροταφεία στην ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένη αυτή χώρα. Είναι ενδιαφέρον ότι στα τέλη του 19ου αιώνα απαγορεύθηκε η αποτέφρωση για λόγους υγείας και σεβασμού προς τον νεκρό. Η απαγόρευση όμως δεν βρήκε απήχηση και γρήγορα ήρθη, ενώ μέσα στον 20ό αιώνα ολοένα και περισσότερο ακολουθούνταν η πρακτική της καύσης, η οποία πλέον θεωρείται ως η μόνη επιλογή, ανεξαρτήτως θρησκευτικών πεποιθήσεων.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΤΗΤΕΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Καύση νεκρών, Αποτέφρωση, Ισλάμ, Ινδουισμός, Ιουδαϊσμός, Βουδισμός, Μουσουλμανισμός, Σιχισμός,

NEWSLETTER

email here

ΕΓΓΡΑΦΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

ΟΡΟΙ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ